

วิกิพีเดีย

สารานุกรมเสรี

อำเภอพุทธมณฑล

จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

พุทธมณฑล เป็นอำเภอในจังหวัดนครปฐม เป็นอำเภอที่มีพื้นที่น้อยที่สุดในจังหวัด แต่ได้รับความเจริญมาจากกรุงเทพมหานคร ทำให้มีหมู่บ้านจัดสรรอยู่หลายโครงการ มีมหาวิทยาลัยมากมายและยังเป็นที่ตั้งของ **พุทธมณฑล** ศูนย์รวมการทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญในประเทศไทยอีกด้วย

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอพุทธมณฑลมีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ** ติดต่อกับอำเภอบางเลน
- ทิศตะวันออก** ติดต่อกับอำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย (จังหวัดนนทบุรี) และเขตทวีวัฒนา (กรุงเทพมหานคร) มีคลองนครชัยศรี คลองทวีวัฒนา และแนวแบ่งเขตการปกครองระหว่างจังหวัดนครปฐมกับกรุงเทพมหานครเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศใต้** ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง มีคลองบางกระทึก ถนนพุทธมณฑล สาย 4 และถนนสุภาพบุรุษเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันตก** ติดต่อกับอำเภอนครชัยศรี มีคลองชัยขันธุ์เป็นเส้นแบ่งเขต

ประวัติ

ท้องที่อำเภอพุทธมณฑล เดิมเป็นส่วนหนึ่งของตำบลจิวราย (เปลี่ยนชื่อเป็นตำบลลานตากฟ้าในปัจจุบัน)^[1] ตำบลห้วยพลู และตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี และบางส่วนของตำบลบางกระทึก อำเภอสองพี่น้อง เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2533 กระทรวงมหาดไทยให้แยกพื้นที่บางส่วนออกจากการปกครองของอำเภอนครชัยศรี รวมตั้งเป็น **กิ่งอำเภอพุทธมณฑล**^[2] ให้ขึ้นการปกครองกับอำเภอนครชัยศรี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2534 จนกระทั่งเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 จึงมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็น **อำเภอพุทธมณฑล** โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน 2539

อำเภอพุทธมณฑล

อำเภอ

การถอดเสียงอักษรโรมัน

- อักษรโรมัน** Amphoe Phutthamonthon

พุทธมณฑล เป็นสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนาภายในพื้นที่ที่เป็นที่มาของชื่ออำเภอ

คำขวัญ: ดินแดนธรรมะ พระปางลีลา
การศึกษาก้าวหน้า พัฒนาคุณธรรม

- วันที่ 10 มิถุนายน 2490 ตั้งตำบลมหาสวัสดิ์ แยกออกจากตำบลจี่วราย ตั้งตำบลคลองโยง แยกออกจากตำบลศาลายา และตำบลห้วยพลู^[3]
- วันที่ 31 ธันวาคม 2526 โอนพื้นที่บางส่วนของ หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 6 ในขณะนั้น เฉพาะเขตพื้นที่ที่ตั้งของพุทธมณฑล จากตำบลบางกระเจิก อำเภอสามพราน มาขึ้นกับตำบลศาลายา อำเภอ นครชัยศรี^[4] เพื่อให้พื้นที่พุทธมณฑลอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเดียวและเพื่อประโยชน์ในการปกครองดูแลพุทธมณฑล
- วันที่ 31 มกราคม 2534 แยกพื้นที่ตำบลศาลายา ตำบลคลองโยง และตำบลมหาสวัสดิ์ ของอำเภอ นครชัยศรี ไปจัดตั้งเป็น **กิ่งอำเภอพุทธมณฑล**^[2] และกำหนดให้ขึ้นการปกครองกับอำเภอ นครชัยศรี
- วันที่ 22 เมษายน 2535 จัดตั้งสุขาภิบาลศาลายา ในท้องที่หมู่ 3–6 ของตำบลศาลายา^[5]
- วันที่ 20 พฤศจิกายน 2539 ยกฐานะกิ่งอำเภอ พุทธมณฑล อำเภอ นครชัยศรี เป็น **อำเภอพุทธ มณฑล**^[6]
- วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ยกฐานะจาก สุขาภิบาลศาลายา เป็นเทศบาลตำบลศาลายา^[7] ด้วยผลของกฎหมาย

แผนที่จังหวัดนครปฐม เน้นอำเภอพุทธมณฑล พิกัด: 13°48'7"N 100°19'18"E

ประเทศ	 ไทย
จังหวัด	นครปฐม
พื้นที่	
• ทั้งหมด	76.33 ตร.กม. (29.47 ตร.ไมล์)
ประชากร (2564)	
• ทั้งหมด	44,014 คน
• ความหนาแน่น	576.63 คน/ตร.กม. (1,493.5 คน/ตร.ไมล์)
รหัสไปรษณีย์	73170
รหัสภูมิศาสตร์	7307
ที่ตั้งที่ว่าการ	ที่ว่าการอำเภอพุทธมณฑล เลขที่ 199 หมู่ที่ 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธ มณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
 ส่วนหนึ่งของ <u>สํานักการปกครองส่วนท้องถิ่น</u> ประเทศไทย	

การแบ่งเขตการปกครอง

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอพุทธมณฑลแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 ตำบล 18 หมู่บ้าน ได้แก่

ลำดับ	อักษรไทย	อักษรโรมัน	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (ธันวาคม 2565) ^[8]
1.	ศาลายา	Sala Ya	6	23,758
2.	คลองโยง	Khlong Yong	8	10,784
3.	มหาสวัสดิ์	Maha Sawat	4	10,075

พระศรีศากยะทศพลญาณ ประธานพุทธมณฑลสุภรณ์ในพุทธมณฑล

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอพุทธมณฑลประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่ง ได้แก่

- **เทศบาลตำบลศาลายา** ครอบคลุมพื้นที่หมู่ที่ 6 และบางส่วนของหมู่ที่ 3–5 ตำบลศาลายา
- **เทศบาลตำบลคลองโยง** ครอบคลุมพื้นที่ตำบลคลองโยงทั้งตำบล
- **องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา** ครอบคลุมพื้นที่หมู่ที่ 1–2 และบางส่วนของหมู่ที่ 3–5 ตำบลศาลายา
- **องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์** ครอบคลุมพื้นที่ตำบลมหาสวัสดิ์ทั้งตำบล

การคมนาคม

ถนน

ถนนสายสำคัญในอำเภอพุทธมณฑล ได้แก่

- ถนนบรมราชชนนี
- ถนนพุทธมณฑลสาย 4
- ถนนพุทธมณฑลสาย 5
- ถนนศาลายา-นครชัยศรี
- ทางหลวงชนบท นบ.1011

ภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ขวามือเป็น มหิดลสิทธาคาร

ขนส่งทางบก

ในอำเภอพุทธมณฑล มีเส้นทางรถประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำนวนหลายเส้นทาง ดังนี้

- รถเมล์ ขสมก.สาย 84ก หมู่บ้านเจ้าอากรศาลายา-วงเวียนใหญ่
- รถเมล์ สมาร์ทบัส สาย 124 ศาลายา-สนามหลวง
- รถเมล์ ไทยสมายล์บัส 163 ศาลายา-BTS สนามกีฬาแห่งชาติ
- รถเมล์ ขสมก.สาย 515 เข็นทริลศาลายา-อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
- รถเมล์ ไทยสมายล์บัส สาย 515 เข็นทริลศาลายา-อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
- รถเมล์ เอกชน สาย 539 อ้อมน้อย-อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
- รถเมล์ สมาร์ทบัส สาย 547 หมู่บ้านเจ้าอากรศาลายา-ถนนตึก
- รถเมล์ ขสมก.สาย 556 วัดไร่ขิง-สถานีแอร์พอร์ตเรลลิงค์ มักกะสัน
- รถเมล์ ไทยสมายล์บัส สาย 4-67 ศาลายา-กระถางฟ้านิชย์
- รถเมล์ ขสมก.สาย 4-70E เข็นทริล ศาลายา-BTS หมอชิต

ขนส่งทางราง

ในอำเภอพุทธมณฑล มีเส้นทางรถไฟสายใต้ผ่านจำนวน 1 สถานี คือ

- สถานีรถไฟศาลายา

สถานศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหิดล
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- สถาบันกัณฑ์นา
- สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง (โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ)
- วิทยาลัยนาฏศิลป์
- กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจกลาง (โรงเรียนนายสิบตำรวจ)
- วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม)
- โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
- โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศศาลายา ในพระสังฆราชูปถัมภ์
- โรงเรียนวัดศาลาล้วน
- ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพุทธมณฑล
- โรงเรียนสาธิตนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตนครปฐม
- โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล
- โรงเรียนบ้านคลองมหาสวัสดิ์ ตั้งตรงจิตร 17
- โรงเรียนบ้านคลองโยง
- โรงเรียนบุญยศรีสวัสดิ์
- โรงเรียนบ้านคลองสว่างอารมณ์
- โรงเรียนวัดมะเกลือ (กาญจนลักษณ์วิทยา)

สถานที่สำคัญ

- พุทธมณฑล สร้างขึ้นในวาระฉลอง 25 พุทธศตวรรษ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้พระพุทธศาสนา เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญ และยังมีพระไตรปิฎกหินอ่อนด้วย
- วัดญาณเวศกวัน วัดขนาดเล็กใกล้พุทธมณฑล เจ้าอาวาสคือ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต)
- สวนศิลปะมีเซียม ยิบอินซอย ถนนพุทธมณฑล สาย 7 เป็นสถานที่รวบรวมงานประติมากรรมของคุณมีเซียม ยิบอินซอย

- หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) หน่วยงานจัดการอนุรักษ์ฟิล์มภาพยนตร์ สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

อ้างอิง

1. "พระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนชื่อกิ่งอำเภอและตำบลบางแห่ง พ.ศ. ๒๕๑๑" (PDF). *ราชกิจจานุเบกษา*. **85** (98 ก): 774–777. คลังข้อมูลเก่าเก็บจากแหล่งเดิม (PDF)เมื่อ 2012-05-16. สืบค้นเมื่อ 2022-02-28. วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2511
2. "ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แบ่งเขตท้องที่อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ตั้งเป็นกิ่งอำเภอพุทธมณฑล" (PDF). *ราชกิจจานุเบกษา*. **108** (15 ง): (ฉบับพิเศษ) 1067. คลังข้อมูลเก่าเก็บจากแหล่งเดิม (PDF)เมื่อ 2012-02-24. สืบค้นเมื่อ 2013-08-19. วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2534
3. "ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ตั้งตำบลในจังหวัดต่าง ๆ" (PDF). *ราชกิจจานุเบกษา*. **64** (26 ง): 1114–1433. คลังข้อมูลเก่าเก็บจากแหล่งเดิม (PDF)เมื่อ 2011-11-09. สืบค้นเมื่อ 2022-02-28. วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2490
4. "พระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำเภอสามพราน กับอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๒๖" (PDF). *ราชกิจจานุเบกษา*. **100** (206 ก): (ฉบับพิเศษ) 10-12. วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2526
5. "ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาลศาลายา กิ่งอำเภอพุทธมณฑล อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม" (PDF). *ราชกิจจานุเบกษา*. **109** (53 ง): (ฉบับพิเศษ) 52-54. วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2535
6. "พระราชกฤษฎีกาตั้งอำเภอเหนือคลอง อำเภอนายายอาม อำเภอท่าตะเียบ อำเภอขุนตาล อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ลาว อำเภอรัษฎา อำเภอพุทธมณฑล อำเภอวังน้ำเขียว อำเภอเกาะไอร่อง อำเภอชำนิ อำเภอโนนดินแดง อำเภอปางมะผ้า อำเภอสนธิ อำเภอหนองม่วง อำเภอเบญจลักษ์ อำเภอโพนนาแก้ว อำเภอบุงคล้า อำเภอดอนมดแดง และอำเภอสิ้ออำนาจ พ.ศ. ๒๕๓๙" (PDF). *ราชกิจจานุเบกษา*. **113** (62 ก): 5–8. คลังข้อมูลเก่าเก็บจากแหล่งเดิม (PDF)เมื่อ 2009-05-21. สืบค้นเมื่อ 2011-10-29. วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539
7. "พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๒" (PDF). *ราชกิจจานุเบกษา*. **116** (9 ก): 1–4. คลังข้อมูลเก่าเก็บจากแหล่งเดิม (PDF)เมื่อ 2008-04-09. สืบค้นเมื่อ 2022-02-28. วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542
8. "ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร". *stat.bora.dopa.go.th*.

เข้าถึงจาก "<https://th.wikipedia.org/w/index.php?title=อำเภอพุทธมณฑล&oldid=11080280>"

-